

Latweeschu Awises.

Nr. 7.

Zettortdeenâ 13. Webruari.

1858.

Awischu - sinas.

Scho gadd pee mums ne kahda pastahwiga seema nedi stipri fahst, turprettim Wahzsemme un tais fildas semmes Italiâ, Greekeru, Turku semme ir Masâ Ufiâ, kur sneegu un falnu mas ko pasihst un kur naw ne kammanu, ne krahfnu, ne kaschoku, taggad leeli sneega putteni un stipri fahst. Tad warri fapraft, zil nelaimigi tur nu schee nabbaga laudis! Italiâ tais zaur semmes trihzeschanu isphostitâs weetas, kur laudis nu mahjo appafsch telim, beidsams pohsts ar falnu, baddu un sehrgahm. Tâpat arri wiffâs semmes leels uhdens truhkums, tâ ka melderi ne warr malt un weetas ir dserrama uhdens truhfst. Ir paschâs leeluppès tik mas uhdens, ka Reines uppè nu warr redseht wezzas Re in a w a s pilfata muhru druppas. Schis pilfats leelôs uhdens pluddôs preefsch lahdeem 300 gaddeem uppè no grimmis un nopohstihsts tappis un uhdeni ne bij redsams. Tâpat ir D o h n a w a s uppè Unguru semme nokrittuschâ uppè taddad warroht redseht warren leela tilta muhrus, ko wezzee Reemeru tur bij taissjuschu un kas nu jau wairak lâ tuhkstoschus gaddus nopohstihsts appafsch uhdens nebij redsams.

Berlinè nu jaunu pahri ar neredsetu stahiti un gohdu usnehmufchi un Awises ne warr beigt par to stahstihst. Ar 150 karrogeem un 70 pulkeem musikantu, 28 tuhkstoschi ammatneeku un 6380 meisteru pa eelahm jaunam pahrim prettim gahjuschu. Kur tad nu wehl tee dauds tuhkstoschi kas fahstrehjuschu skattitees. Wiffi lohgi, wiffi jumti, skursteni un lohki lauschu pilni bijuschu. Bakkarâ wiff pilfats ar swezzehm un lampahm gaismohts tappis, bet to deen aplam fallis un leels wehjsch bijis, tâ ka swezzes ne warrejuschas labbi degt. Arri kahds sehns us kohku uslahpis un tur puss deenu sehdejis pahrfallis un nokrittis semme, nomirris. Londonè

6 tuhst. jaunâs meitas bruhtei schinkojuschas Bihbeli. Warr fapraft zil dahrgi un skunstigi ta irr eeseeta.

Pee Brikes pilfata Wahzsemme sudmallas, kur schaujamo pulweri taifa, ar breefmigu sprahgschanu gaisâ fkehjuschas. Resinn lâ ugguns zehlfes.

Turkeem atkal nemeers, jo Montenegrus un Erzogawinas masas tautinas tais melnôs kalnôs atkal brangi islahwufchees ar Turkeem itt niknâ lauschchanahs. Scheem wezzeem eenaideekeem allasch stihdis.

Sprantfchi nikni, ka teem Keisera flepla-weem Galantè mittekliis un to pahrmett Gulendereem. Awises arri gribb, lai Gulenderi no sawas semmes isdsenn tohs dumpineekus, kas no zittahm semmehm turpu aisbehgufchi. Gulenderu semmes likkumi turprettim to newehl, un nu abbi par to stihdejahs.

No Londones. Leelais Lewiatana fuggis no laists no krasta un nu peld pa uhdeni. Tad bij gruhst darbs. S-z.

Jaunas sinas.

No Neäpeles. Par tahm breefmahm, kas zaur to leelo semmes trihzeschanu Italiâ notikluschas, wehl weenu notikkumu stahstifchu. Tâhs semmes trihzeschanas spehreeni usnahlfuschu tur lahgu lahghahm tik ahtri, ka dasch ne tehwu reisu ne warrejis preefsch nahwes isstaitiht. Tâ arri kahds apteekeriis apteeki no tahs tâ pahrfsteigts tappis, ka tas sibrupa butteli, ko tas patlabban rohkâ turrejis, ne warrejis ne nolikt, bet wiranu lihds ar to butteli semme un gruschu apbehruschas, bet tâ, ka tas wehl warrejis dwaufchu (elpi) wilkt un bischficht kusteetes appafschâ. Par laimi, ka nu tam ta sibrupa buttele wehl klahst bijusi. Ar scho faldumu apteekeris 6 deenas sawu dsihwibu wilzis, lihds to no nam-

ma gruschahm israkluschi. Wünsch kas sinn woi ne buhtu wehl ilgaki sawâ nejaukâ kohrteli mittis; bet par laimi tam missina meeseris, ar lo tas sahles gruhdis, arri klahr atraddees, ar lo tas allaschin swannijis, kamehr laudis to fadsirdejuschi un tadehl to ralschanu pasteiguschi.

No Parise. Scheit gudrs wihrs leelu nammu eeriktejis, kur wistas teef deijdinatas. De Sora, tâ to wihru fauz, stahsta, ka wünsch prohtoht wistas ildeenâs pee dehschanas speest zaur to, ka sirga galku dohdohht wistahm ehst. Wünsch katru neddelu warroht 40 tuhft. dufschus pautu fakraht, par lo tas 5 tuhft. selta gabbalus nemmoht. Tas istaisa par gaddu 260 tuhft. selta gabbalu, bet kad. no-rehkina zil winnam tas maksâ, tad atleef tikkai 185 tuhft., 100 seewischki tam tahs dauds simtu wistas apkohpj. Perreht tahm wistahm ne lauj paschahm; bet leef tohs pautus zaur flunstigahm krahnuim (ar dampi) par zahleem isperriahht. Ekur gudra pasauke!

No Dllantes. Scheit septindâs gaddos, no 1848 lihds 1852 laudis strahdajuschî Arlemes juhra s uhdeni nolaisht gan ar leelem grahwjeem, gan ar dampmaschinehm un rau, scheem arri tas isdewees, un to uhdeni ispumpedami un isfmeldami nu tee 17 tuhftstosch. puhru weetas faufas labbas areamas semmes ar to dabbujuschî; 157 mahjas un 5158 zilweki tur jaw ruhmi un maist atradduschî. Ekur kur manniga pasauke!! Bet dsird, kâ taggad teem usmettejeem tur wehl gruhsta dsihwe, kamehr ar laiku eetaisisees; tad tik buhs pahrtikschana.

G. F. S.

No kahds Latweeschu matrohsis peedshwojis.

(Stat. Nr. 6.)

Putjatins sahka ar Japanern waldineekeem un runnas-kungeem sawas runnas turreht par to derribu. Zauns gads atnahze. Pee mallas neweens no kugga ne drihstjeja bes sinnas eet. Zo tee Japaneri sweschoem laudim ne mas ne ustizzahs. Tomehr Kreewu wirsneelus gan zeenaja un gohdaja un zitti bija no kugga pee mallas gahjuschi tais paschâs deenâs ferst pee Japaneru kungeem. No ma-

trofcheem rets kahds bija pee mallas kahdas kohp-schanas deht. Te nu semmes eedshwotaji, Saganeekei, sahka manniht un arri runnaht, ka nahlschoht breefsmigas deenas, buhschoht semmes-trihzeschana. Tahda nelaima tur allaschin, jo tur dauds ugguns wehmeju kalnu. Un kad scheem tee zaurumi, tâ fakkoht tee flursteni pa laikam aisfpundejuschees, kur wianni islaisch duhmus un twaifus, un wiffadas sawahritas nejaukas semmes un smiltis un alminus no dsillahm semmes eekschahm, tad tee leele ugguni tur semmes eekschâ un appalkschâ plohsidamees un kahdu iseeschanu mekledami semmi fatrihina, pilfatus sagahsch un leelus semmes gabbalus isphosta, dauds kauschu dsihwibas samaita, lihds dabbuhn ugguns wehmeju kalnu gallôs sawu wezzu zekku ustaisiht; tad semmes-trihzeschana apstahjahs. Bailigi un breefsmigi ween pee teem kalneem, no kurreem sprahgst laukâ ta nejauka sawahrita karsta suppe jeb ugguniga putra un no gaisa appalkat krisdams teff us leiju un wissu, kas tik preekschâ, woi mesch woi zilweku mahjas, apflihina, sadragga, fadedsina, nopohsta. Tee Japaneri ar tahdahm breefsmahm jau fenn laikeem apradduschî, tahs nahkamas jau paredseja. Gaisâ bija palizzis itt sawahds, nelabs ka zilwekem pa lauku woi pa zekku tihri dullums warreja galwâ eesistees. Paschi lohpi bailigi israhdjahs, maurodami, blaudamees bes meera behdse kur flehptees woi glahbtees. Putni no gaisa trihzedami, drebbedami lihde ligsdâs, krahmôs. Wissa debbes aptumfchojahs un nosarka kâ ar ugguni, un bagnete (Magnet). — smalks dselses speekitis, kas pakahrts weenadi ween pagrohsidamees rahda us riftigo Seemel pussi un tapehz wisseem kuggineekeem kohti wajadsig, lai plaschâ juhra ne apmaldahs. — schi bagnete tahs nahkamas breefmas aplam kustinadamees un grohfidamees arri eerahdija. Ar schihm simehm pamahziti Saganeekei sawas mahjas Deewa rohkâs atwehledami isbehdse ar saweem behrneem un sawahm labbakahm mantahm no pilfata laukâ un skaidrâ plazzi, skaidrâ klaijumâ gaidija, lo Deews buhs par winneem nodohmajis. Kreewu wirsneeki gan arri tappe apsinnoti lai fargajahs un glahbjahs. Bet tee doh-

maja tà: mehš ar wiſnu lihgoſchanohš un ploſhfi-
 ſchanohš ſenn effam apradduſchi. Lai ſemme trihž
 un kuſt, uš uhdeni mums neekš nekaitehš. Zil-
 weku dohmas naw Deewa dohmas. Tas ſawa
 ſwehtà ſinnà bija zittadi noſpreediš. Paſchu
 ſwaigſnes-deenas rihtu, pulkſten deſmitòš kugga
 baſnizina matroſchi ſapulzejahš, kaš ir, tai kugga
 ſambari, kur kuggineeki mehde Deewam kalpoht,
 jo muhſu Keiſera laiſniba tà ſaweem karra pulkeem
 wirš ſemmes, tà ſaweem juhras=ſaldateem mahži-
 tajus un Deewa wahrdu nowehl un gahda. Tad
 tur ſapulzejahš, ſwezzes bija eedegtas, dſeefmas
 un pahtari ſahjahš. Uš weentreiſ nelaiſe klaht;
 Deewa brihnumi! Beš nekahdas wehtras, beš ne-
 kahda pehrtona gaiſà, ſahl juhra kraht un ſchnaht,
 juhras wilni zeſkhaš un gahſchahš, kà muhſcham
 naw redſehtš. Rahdahš, kà wiſſa juhra gribbetu
 gahſtees par ſemmi pahri un teeſcham ſkreen pah
 kraſteem, un azzumirkli wiſš Sagas pilſatš ap-
 pluddinahtš un tihri noſlihžinahtš. Batlabban
 arri ſemmes eekſchà riht un duhž, iſtabu pamatti
 tohp iſkuſtinati, junti luht un gruht kohpà. Wai
 tam, kaš naw klaijumà iſbehdſiš. Zits paleek ap-
 pakſch nammu gruēſcheem, zits eegrimſt bešdibbeni,
 kur ſemme trihžedama plihjuſi un atwehrufees ſchir-
 bāš, zittu nomaita akmimi un ſemmes gabbali, kaš
 no ſtahweem kalneem atſchellahš un dauſidamees
 johneem ſkreen leižà. Un nu wehl uhdenš breeſmāš!
 Pilſatneekkeem tur naw muhretas ehkaš, nedš no
 ſtipreem baſkeem taiſitaš. Weeglaš iſtabaš til no
 plankahm un dehleem buhwe jau behdadamees par
 to ſemmes trihžeſchanu, lai ſlahde jo maſa irraid,
 kaš namš ſagruht. Juhra nu eegahſufees pilſatà
 pilnigi taš weeglaš iſtabinaš ſaploſha. Bet kur
 tad uhdeni prett kalneem aiſkreeš. Tatſchu jadoh-
 dahš atpakkaš uš juhras weetahm. Ko nu tee wilni
 parahwuſchi, tam jaſeld lihdi uš juhras bešdibe-
 neem; iſſaknoti kohli, wiſſadaš druſpaš, zilweku
 mantas un leetas, weffelāš buhdāš, lohpi, putni,
 zilweki, zits ſlihkdamaš peldedamaš, zits uſtuppejees,
 peekehrees kahdà kohkà, ko nahwes bailēš ſagrahbis,
 brehdami pawelti glahbſchanu melle un ſtraužà
 ſkreeſchanaš ſkreen ſawa pohſtā juhras dſiklumōš!

Bet kà pa to laiſu muhſu kuggineekkeem eet? Slikti
 deeggan! Juhra zeldamees prett kraſtu wehl ne bija
 wainu kuggim padarrijuſi, enkuri ſtipri wehl tur-
 reja, kà to reiſi wehl ne tappe pee kraſta ſalauſtš.
 Bet atpakkaš gahſdamees ar til nejauku breeſmigu
 warru, parahwe to kuggi, kà notruhka iſchetraš
 enkuru tauaš (wirweš) — (juhrmalneeki gan ſin-
 nahš, žil reſnaš un ſtipraš tahdaš) — notruhka
 kà pakula dſihjaš. Paſchà augſtā; ſklaidrā juhrā
 nekaš ne buhtu kaitejiš, kuggiš buhtu kahdu gab-
 balu paſkrehjiš beš wainaš. Bet ſchē ſchaurā juh-
 raš lihkuſmā uš abjahm puſſehm kraſti ihſi klaht,
 un kraſtā uſſkreen kuggiš, kà andruš ſaſchkihſt
 gabbalu gabbalōš!! Motroſchi gan uš wiſſadu
 wiſſi puhlejahš walduht ſawu kuggi un iſglaht,
 bet ko nabbaga zilweki padarrihš, kur Deewa ſtipra
 rohka til breeſmigi un brihniſchki parahdahš. Ohtru
 reiſi wellahš juhra uš ſemmes puſſi; Deewaš ſpehji,
 ko zilweki ne ſpehji; kuggi noſkallo no klintš kalna,
 kà mallāš pagali un nu ſahl greeſt rinkli, kà
 buhſi gan redſejiš, kà weeſulš greeſch puttekuš, woi
 kà puſſcheli rippinaš pa ſehtu danžina. Warri ſa-
 praſt laſſitajaš, kà zilweki un prezzeš un wiſſaš man-
 taš kuggi buhš dauſijuſchahš. Matroſchi ſkreen
 pee leekeem gabbaleem un ſteidjahš tohš peeſeet, lai
 weldamees ar ſawu leelu ſmaggumu ne ſakriht
 weenā puſſē wiſſi kohpà un kuggi gahſch aplahrt
 uš mutti. Bet kà ahtrumā ſawalduhš tahdaš lee-
 laš naſtaš, kur patš ne warri ne kahjaš noſtahweht.
 Diwjeem wihreem leelš gabbalš uš wellahš uš roh-
 kahm, kà wiſſi kauli puſcham; trijeem kahjaš ſa-
 lauſch. Nu eekſch tahdaš newallaš wehl apwainotu
 jakohpi. Til ko teem weſſekeem iſdohdahš leeluš-gab-
 baluš žil ne žil apſtiprinaht. Lohguš aiſtaiſohi ee-
 rauga, kà uhdenš gaddijeeš kugga wehderā un ahtri eet
 wairumā, andruš iſluhſiš, appakſcha ſadraggata! Ar
 pumpeſchanu ne warr winneht, redš ar azzim, kà ja-
 ſliht ſemmē, ja ne raudſiš no kugga atſtaht un pee
 mallāš behgt. To patš Butjatinaš ſapraſdamaš paweh-
 leja, lai, laut kuggiš pohſtā gahjiš, taſchu par
 ſawu lauſchu dwehſelehm warretu atbildeht. Wiſ-
 fuš ar maſahm laiwahm pahrzehle pee mallāš, bei-
 dſamo ſlimneeku neſchuš iſneſſe. Zittaš mantāš

ne warreja isglahbt. Til tohs leelus gabbalus un zittus farra eerohstschus isglahbe, gan ne par teem Japanereem baididamees, jo ar teem bija draudsiba, bet pehz Enleendereem, lai teem warretu prettim tur-retees, kad sweschâ pasaulê tee usbruktu. Kuggis ar wissu zittu mantu noslihka pagallam.

Deewa schelastiba peeminneja nabbaga Saganeefus un muhsu Kreewus nu paihsinaja tabs breefmas. Semmes trihzeschana apstahjabs, juhvas uhdeni sagahje sawas weetâs, un tee ugguns spehki, kas pa semmes klehpi wissu nelaimi bij zehluschi, islausahs zaur teem kalnu galleem, tahtaki nohst no zilweku mahjahm un druwahm, kur til leels pohstis ne warreja notikt. Saganeeki gahja atkal us wezjahm mahjahm un zits ar affarahm ne to weetu, ne warreja atrast, kur istaba stahwejusi. Bet paschi behdâs, ne-aismirse sweschineeku behdâs, un jebfchu pagani, tomehr ne atrahwahs no mihlestibas darbeem. Pats Japaneru Keiseris, sinxu dabbujis par scheem notikkumeem, fuhrtija Kreeweem maissi un pawalgu un drahnas un kas til zilwekam pee dshwes waijadssig, un zeeti bija aisleedfis jebkahdu maksu nemt. Itt wissu likka pawelti doht, jebfchu Putjatinam naudas papilnam bija pirkt un maksabt. Cerahdija teem Kreeweem meschus un wehleja bakkus jirst kahdi til patikka, dewe klapt palihgus un leezineekus, peewedde tohs kohlus pee juhmallas; ne tahtu no Sagas ustaisija leelu nammu, tur Kreeweem bija branga mahjas weeta. Peewedde zittus bakkus un fahla buhweht jaunu kuggi. Kreewi bija meisteri, Japaneri selki un leezineeki.

Ahtri schohs warreja ismahzigt; weeglas galwas un schiglas rohkas; ko til noskattijahs, to mahzeja paschi arri. Dulihst no weetâs Japaneri fahla buhweht sawam Keiseram tahdus pat kuggus. To paschi pawassari Kreewi beidse sawu kuggiti tai-fiht, un Japaneri arri pagattawoja tahdu kuggischi labbu rindu, warr buht kahdu puzs duzzi. Pa tam starpam Putjatinis ar teem Japaneru waldineekeem to meern un derribu pilnigi faderrejea.

No wezzeem laikeem Japaneri bija dshwojuschi gandrifs lâ ais aisflehgtahm durwim, nekahdeem sweschem andelmanneem un kuggineekeem ne bija wehlejuschi winnu ohstâs un pilfatôs peestahtees. Til ween Ollendereem bija wehlejuschi weenâ paschâ weetâ pee-eet un kahdu masu andeli tai-fiht, bet gandrifs par neeku un Ollendereem par kaunu (skattees Afias lantfahrtes isstahstischana, 93schâ lappâ). Putjatinis isdabbuja wisseem Kreewu kuggem us preekschu katru brihdi drohfschu pee-eeschanu Japaneru ohstâs wehtras laika, wissadu palihdsibu un draudsibas apfohlischanu, wissadu andeles atweeglinaschanu un gohdigu ischkirfschanu. A. B.

(Turplikam beigums).

Sluddinaschanas.

Zas Grantelu Schautleru frohgs, 15 werstes no Vanflas us Ribgas zetta, ar dahrsu un leelahm plawahm, 18tâ Webruari 1858 pee Grenwalstu pagasta teefas fur ik deenas sinxu par scho frohgu warr dabbuht, zaur isfohlischanu us 22 gaddeem us renti taps isdohts. 2

Tai nakti no 3fcha us 4to Webruari Bifschalmuischas Buhrinu fainneekam pee Zelgawas no stakka isfagts sirgs 8—9 gaddi wezs, tumfschi bruhns, dubbulstu flepperis, mafa blekkite peere appafsch farreem, ar palihku purnu, ihfu fallu, labbi us semmi lihku mugguru, kahdus 30 rubelus wehrtiba. Arri weht diwi klehtis uslaustas un ehdamas lectas un labbiba isnemtas. Kas to sirgu eerahdihis, dabhuhs 6 rubl.; kas tabs zittas sagtâs lectas eerahdihis, dabhuhs 10 fudr. rubl. 3

Pinkumuischa pee Ribgas irr semneeku mahjas un diwi mohderefchanas isdohdamas; tapat arri weens frohgs. 3

Jaunpils pagasta teefa usaizina wissus tohs, sam kahda taisna praffischana buhtu pee tabs atstohstas mantas tabs Jaunpils Baltas Buntis mahjas nomirruschas pee Kliggumuischas peederrigas atraitnes Unnes Unnes (tabs mantas wehrtiba irr nospreesta lihds 23 rubl. f.) lai peeteizabs lihds 1 mo Merzi f. g.; jo wehlaki ne weenu wairs ne klausihis. 2

Zaunpils pagasta teefa, tai 21 Janwari 1858.

(S. B.)

K. Schewsky, pag. wezzafajs.

(Nr. 46.)

E. G. Monkwis, pag. ftrihm.

B r i h w d r i e k e h t.

No juhmallas-gubernements augstas waldischanas pusses: Oberlehrer G. Blaeße, Jenfor. Zelgawâ, tai 10. Webruari 1858. No. 27

Uwifchu

Basnizas

Nr. 7.

peelikkums.

sinas.

1858.

Jaunas sinas.

No Rihgas. Dohmes basnizas jaunakais mahzitajs Nõltingk aizinahts tappis par mahzitaju us Pehterburgu pee St. Annes basnizas, nelaika Moriza weeta (kas isgahjuscha ruddeni Kewas uppe noslihziis, flättees basnizas sinu Nr. 24 1857.

No Kreewusemmes. Jahtneeku Generals Barons Emmerich von Offenbergs, no Keisera zelts pahr trihsdesmit diwahm jahtneeku-regimentehm (pulleem) kas tam jawalda, stahw Jelisabetgorodas pilfatä, Kersones Gubernementi, tur kur ta filta semme. Schinni pilfatä gan irr Lutteru basniza, bet naw nelahda mahzitaja; tik kai 2 reises par gaddu Lutteru mahzitajs no Mikalajewas pilfata turpu nobrauze basnizu turreht. Bet kad nu Generals Offenbergs atraddis, ka neween Jelisabetgorodas pilfatä, bet dauds wairak tais 32 jahtneeku regimentes pulks Luttera tizzigu irraid, tad Generals Offenbergs Keiseru pasemmigi luhdis un schehligs Keisers arri tuhda p awehlejis, ka weenu Lutteru mahzitaju us Krohna-malku buhs eezelt un usturreht Jelisabetgorodas pilfatä. Lai tas Kungu Kungs tohs baggati swehti, kas til schehligi un laipnigi par muhsu tizzibas beedreem gahda.

No Maltas-fallas (Widdus-juhra pee Sizilias). La-Balettas pilfatä Bahwila deenä, 10tä Webruari schinni gaddä swinnejuschi ihpafchus swehtkus tamdeht, ka nu effoht 1800 gaddi ka Apustuka Bahwila fuggis pee schihs fallas no wehtras falausts, Apustulis ar fuggineekem isglahbts un pee ugguns sildidamees to nikno tschuhflu, kas tam ap rohku bij aptimmusees, nokrattijis un ugguni eemettis. Islasseet par to swehtä Bihbelä, sw. Apustuku darbu grahmata 27 un 28tä nodakä. Schohs swehtkus swinnocht, laudis pa

eelahm arri us rohlahm neffuschi un ar leelu gohdu us basnizu pawaddijuschi wezzu wezzo laulatu pahri, kas Bahwila deenä 1758 gaddä, — tas irr affuraht 1 fimts gaddi, — tai basniza laulahts tappis un nu swinnejis, ka fimts gaddus jaw lauliba kohpä dsihwojis. Tad irr rettu retti dsirdehts pasaulä! Wihrs 120 gaddus wezs, feewa 119 gaddus wezza, un abbi no sawa zeema spirgti un wef-feli bij atnahkuschi us basnizu.

No Wahsemmes. Gilbronnes pilfatä nomirris kaschoku skrohderis un 74 tuhktosch. dahldeus nowehlejis isdalliht tahdahm Lutteru draudsehm lam truhziba pee basnizas apkohpschanas. Tad nu 43 draudses dabbusjuschas pa 300 lihds 800 dahldeereem.

No Sprantscheem. Kahdä pilfatä tur ne fenn kahda wezza deenesta meita nomirre, kahdu gan ohtru tik wezzu pasaulä ne atraddihs, jo ta bija 132 gaddus wezza, un. effoht 4 pa-audses weenä un tai paschä namnä un pee weeneem teem pascheem kungeem (prohti no schihs pamihlijas) peeredsejusi, un gohdigi un ustizzigi scheem kalpojuse. Ee irr gan ko brihnitees par tahdu leelu wezzumu, bet arri par tahdu tikku mu. Muhsu deenäs dascha deenesta meita knappi gaddu deenesta stahw, tad jaw atkal fahf labbatas faimneekus jeb kungus melleht!

No Ceepajas. Pehrnajä 1857 gaddä irr schi pilfatä: 1) Kreewu tizzibas draudsē: 37 dsimmusch, 41 mirruschi un 15 pahri laulati. 2) Lutteru Wahzu draudsē irr: 133 dsimmusch, 141 mirruschi un 30 pahri falaulati. 3) Lutteru Latweeschu draudsē irr: 168 dsimmusch, 90 eeswehtiti, 5171 pee Deewa galda bijusch un 184 mirruschi; 4 effoht ahtrā nahwē mirruschi, 3 swejodami noslihkuschi un 1 jilweks no malkas wesuma nosists. 4) Kattofu draudsē irr: 17 dsim-

muschi, 20 mirruschi un 2 pahri laulati. Lugh-
tumees arri no Rihgas un Zalgawas tahdas sinnaas.
G. F. S.

Nahwes peeminna.

Widsemme Suntaschu draudsè, Nikteramuischâ
tanni nakti no 3scho us 4to Webruari Niktereeschu
sohti mihlehts un zeenihts rentes lungs Wilhelm
Friedrich Bandau, kas scho muischu 27 gaddus
kâ tehws ar lehnibu un peetzibu waldijis, tappe
sagrahbt no flakkas ahtras flimmibas kas wairs
ne bij ahrtama, ar kurreu sawu garru ohtrâ wak-
lara islaide. Winna behru deenâ tai 17tâ Webru-
ari bij fanahkufchi leels pulks gan Wahzeeschu gan
Latweeschu, un kahdi 6 mahzitaji, arri pats Ge-
neral Superdente no Rihgas. Deewa wahrdi tappe
turreti leelâ sahles istabâ, kur pats tas mihfch un
dahrgs lihkis gulleja, bij ispuschkota ar eglitehm
un pulkehm, un ar spohschahm lampahm. Super-
dentes lungs eefahze Deewa wahrdu. Nodseedaja
weenu dseefmu no Wahzu dseefmu-grahmatas, kur-
rai winsch pats tohs wahrdu preelshâ fazzija.
Tad fazzija Wahzu spreddiki, par teem wahrdeem
kas Bahwika 2tra gr. us Korintereem 5 nod. no 7.
lih 10tai w., kurru klausotees, jau bes firds pa-
kustinaschanas un bes affarahm ne warreja palikt.

Ku weenu perschu nodseedajufchi Mahlpils mahzi-
tajs Kloht, wehl runnaja ar itt spehzigem wahr-
deem. Ku tappe Latweeschu faukti eefshâ. Jhsu
dseefmu nodseedajufchi, Latweeschu Deewa wahrdu
noturreja Rohpaschu mahzitajs Walters, par teem
wahrdeem fw. Luhlâs Gw. gr. 19 nod. no 41mas
lih 44tai w. Tur peeminneja, zil labbi Deews
Niktereeschus schinni laikâ irr peemellejis, winneem
eedohdams tahdu lehnigu un Deewabihjigu lungu,
kas winnus ar lehnibu waldijis un waddijis 27nus
gaddus, ne ween kâ lungs, bet kâ tehws. Ku
winni paliktufchi kâ bahriini, kâ atraitne, diwfar-
tigi atstakti bes tehwa un lunga, jo tas ahtruma
zaur nahwes engela rohlahm irr norauts, ne sin-
nohts, ne dohmajohts un ne gribbohts, laikam ta-
pehz, ka to laiku sawas peemelleschanas naw atfin-
nufchi. Weenu perschu nodseedajufchi beidscht mah-
zitajs wehl pehdigus schkirshanas wahrdu tâ faz-
zija, ka ittin neweens ne palikte, kas ne buhtu no-

raudajees. Pehz swehtishanas, tappe dfeedahs
us tschetrahm balsim no ta mirreja pascha faines
behrneem diwi perschas no tahs dseefmas kas atroh-
dahs Latweeschu Awifès 1855. 3 Nr. eefahkas ar
teem wahrdeem, kahds preeks un lihgmiba, u. t. pr.

No Widf. ds. gr. Nr. 586 dseedadami mehâ win-
nu pawaddijam us Smiltenees muischu. Jo Smil-
teneeschu, kurrus jaunibas gaddos bij waldijis, win-
na meefas wehlejahs atpakkal dabhuht un nolikt us
dusseschanu winna pamilijas kappos, kur winna
firds-mihlee preelshgahjeji jau duf, tehws, mahte
un laulahts draugs. Tur lai winsch nu duf no
sawahm darboschanahm. Mehâ, kas winnu redse-
jufchi un pasinnufchi, un kurreus winsch irr wald-
jis, wehham winna truhdeem, weeglu un meerigu
dusseschanu tur wehsâ kappâ. Lai faldi duf to
nahwes meegu lihds preezigam augfsham-zelshanas
rihtam. Lai Deews winnam muhschibâ to atmakfa
simts-kahrti, ko winsch schein Jesus wahrda tam
wismasafakajam darrijis. B. I. n.

Sawada kahpostu stahdischana.

Pagahjufshâ pawaffarâ man gaddijahs kahdâ
widdâ, ne tahl no Rihgas, weefsbâs buht; un ih-
paschas waidibas deht wehl pahru deenas tur us-
turretees. Tad tur sawu laiku kawedams gahju par
lauku pastaigah. Un tâ staigadams nonahju pee
ohtra nahburga mahjahm, kur zekmallâ appafsch
kupla kohka beafis bij ustaisihts, un us ta pasch-
dohs. Sehdedams eefsch few preezajohs par dab-
bas jaukumu, un par semmes kohpeju darbeem, ka
winni mihlâ pawaffarâ sawas druwas preezigi ap-
kohpj; jo patlabban tai nahburga dahrsâ dohbes
preelsh kahpostu stahdischanas bij fataisitas. Un
tâ tad arri par masu brihdi nahk wihrs un feewa no
mahjahm — laikam no lezzekla — dahrsâ, ar kah-
postu stahdu feelâ us minnetu darbu; noleef feetu
gattawu dohbjü gallâ semmè, un eet abbi dahrsu
sehtmallâ. Tè feewa sapluhz pilnu sawu nahtru,
wihrs panemm brangu akmini, un nu dohdahs at-
pakkal pee darba. Seewa to sapluhktu nahtru sawu
paschu pirmo eestahda tai preelsh kahposteem fatai-
sitâ dohbes gallâ, wihrs pazell atnestu akmini un
uskrauj tahm no feewas eestahditahm nahtrehm tee-
scham wirfâ; un nu tik sahlt abbi jo tschakli sawus

kahpostus stahdiht. Scho sawadu stahdischanu no skattijees pazehlohs no sawas weetas, peegahju teem strahdneekem tuwaki, apfweizjehs un prassiju: „Kahda labba deht tà tahs nahtres stahdeet, pirms kahpostus fahkat stahdiht?“ Us to man ta seewa atbildeja: „Ko nu waijazeet par semmes kohpeju darbeem, jums pilsfehà jaw semmes darbi naw ja-strahda.“ Ta scho atbildi dabjujis, arri ne drihtsteju ne ko wairak waijahht. Tà nu waijadseja sawu zellu kluffi tahkal staigahht.

Bet kad nu sinnu, ka muhsu Awises pa wissahm mallahm — kur ween Latweeschu semmes kohpeji dshwo, staiga, tad usnahze luste par scho leetu Awises ar saweem tautas brahkeem apwaijatees; woi arri wehl zittòs apgabbalòs tahdà — un wisswairak kahda labba deht tahdà mohdè kahpostus stahda? — Tas patiktohs sinnaht! Tadeht luhdsu kas to sinna, lai buhtu til labs, un dohtu atkal Awises to sinnu arri teem lassihht, kas wehl ne sinna un ne saproht kahds labbums no tahdas stahdischanas naht?!

M. Abg.

Kristigs stahstiusch.

Kahds zeetumneeks, kad mahzitajs winnu us grehku noscheloschanu skubbinaja, tam atbildeja: „Es esmu pawissam pasuddis!“ — „Nu, tas man preeks, kad tu effi pasuddis,“ eesfauzahs ahtri mahzitajs. „Kà tas jums par preeku warr buht?“ prassija zeetumneeks. „Ja,“ teize mahzitajs, „par to no wissas sirds preezajohs tadeht: ka Jesus Kristus irr pasaulè nahzis, tohs kas pasuddusch i, melleht. Nu winsch temi arri atraddihs.“

M. Phisik.

Ihsidors.

Wessa pasalka.

Schi pasalka laudim warr buht par jautu preekschshmi un mahzibu, ka Deewam gohds jadohd, ja gribbam lai muhsu darbs labbi isdohdahs un weizahs, un ka Deews spehzigu tam palihds, kas Winnu pastahwiga luhgschanà peeminn sirdi.

Ihsidors bij semneeks, arraja wihrs, un par kalpu deeneja pee baggata faimineela. Winsch kalpoja preeziga sirds-weenteesfiba, labbi sinnadams ka Deews us zilwela ahriugu ghimi ne luhko, bet

no wisseem laudim, kas winnu bihstahs un taifnibu darra, tas Winnam irr peenemmigs (Ap. darb. 10, 34. 35). Par wissu ustizzigu darba strahdaschanu Ihsidors nekad ne aismirje Deewu peeluhgt agri un wehlu, neds atstahje no Deewa namma, ka daschi mehds. Tas nu teem zitteem darba-beedreem ne buht ne patikke. Tee to pittu apfuhdseja pee faimneeka, ka dauds iskawejoht pee Deewa-luhgschanahm un ar sawu basnizas-skreeschanu, jo schie wehdera kalpi un pasaules preeku zeenitaji mas behdaja par Deewa-luhgschanahm, dohmadami, ka ir bes tahm warroht labbi dshwoht un pahritikt. Saimneeks arri tahds bija, kas no maifes ween dshwoja, un pee maifes arri mihsjoja peelikt labbu glahsiti; tomehr Ihsidoru sohti zeenija kà ustizzigu kalpu, jo wehl pee winna ne bija atraddis par ko schehlotees.

Ihsidors paschà laikà lauku maisija. Saimneeks eedohmaja pee winnu aiseet un prahtigi ar winnu isrunnatees par Deewa luhgschanu, lai ar to par dauds laika ne iskawe, un ne skreen til beesi us basnizu. Kad nu us tihrumu usgahje, — tad brihnuma leetu redseja. Gan sinnaja, ka Ihsidoru weenu paschu bij suhtijis art, — tomehr redseja ka winnam fahnis pa labbu un pa kreisu rohku wehl diwi kalpi arre, un leels gabbals tumshahm waggahm bij usarts, un tee arraji spohschahm baltahm drahnahm bija gehrti, un winnu stalti sirgi kà spahrneem gahje. Kà apstulbis faimineeks plattahm azzim to brihnumu skattahs, — bet tuwjak peegahjis Ihsidoru atkal reds weenu paschu arram. „Kas schè pee tewim lauku arre, kas tew palihdsejis?“ prassa faimineeks. Ihsidors laipnigi atbild: „Es weens pats tè strahdaju, mihslais faimneek!“ un zittu zilweku ne esmu redsejis; til ween strahdajoht to stipru paligu, kas debbestis, peesfauzu, lai Winsch mannu darbu swehti. Tas pee mannim arweenu klahtu.“

Tad faimneeks gan nomannija ka Deews sawus swehtus engetus bija suhtijis Ihsidoram palihdseht, un fazzija: „Tu ustizzigs kalps, — wiss, ko tu darrih buhs pareisi un pa prahtam. Arri wairs ne klausichu, ko zitti man ausis eemuffina. Tew leeku par fargu par wissu mannu mantu, — jo ar tewim irr tee swehti Deewa engeti.“

Mihkaiš darba-beedri, kam fakki, ka naw waf-
 tas ikrihtōs un ikwakkarōs Deewu peeluhgt? Tiz-
 zi ka Deewa luhgščhana darbu ne isklawe. Dee-
 wu peeluhdšis, strahdajohť Deewu peeminnedams
 un firđi turredams wairaf un glihtaf strahdafi, ne
 ká firgu lahdedams, un brohťasti ween gaididams.
 Tas irr welti, ká juhs agri zekatees un wehlu no-
 mohdā paleekat un ehdaht ko maifi ar behdahm, tee-
 fšam, faweeem mihkeem dohd Winsch meegu.
 (Dahw. ds. 127, 2). Luhds Deewu til firfnigi, ká
 ne palihdsetu nekahda strahdščhana, un strahda dar-
 bu til firđigi, ká ne palihdsetu nekahda Deewa-
 luhgščhana? — Tahdu padohmu kahds gudrs no
 teem wezzajeem irr fajziis. Apzerre scho pasafku.

—y—

Vohlominsch.

(Die Blümelein all schlafen. Volkslied.)

- 1) Tšutsch! pukkites fenn meerā
 Gull mehnests = spibdumā,
 Ar galwinahm tahs klannahs
 Un sedšahs lappinā.
 Tew seedus kaisohť ahbele
 Kā fapni lohlowe:
 Gulli!
 Gulli, mans behrninsch gulli nu!
- 2) Tšutsch! putuini wairs ne dšeed,
 Kā deenā faulgoht;
 Tee ligdā fawā masā
 Senn gulleht gabjuschi.
 Tit rudšos wehl mas zirzenihťs
 Tew usdšeed weentulihts:
 Gulli!
 Gulli, mans behrninsch, gulli nu!
- 3) Kam aztinas tā trinni
 Ar fawahm rohžinahm?
 To Weega = Tehws tew darrij's,
 Tas mannam behrninam
 Ar smiltrim azzis peebehris
 Un kluffam draudejis:
 Gulli!
 Gulli, mans behrninsch, gulli nu.
- 4) Beez meeru, ko tu kaisi?
 Jan Anšihťs eemidšis.
 Tas mihkztinas fawas
 Itt zeeti aiswehris.

Lai ribť man jaunā spohdrumā
 Tabs mihki usšmaida:
 Gulli!
 Gulli, mans behrninsch, gulli nu!

—y—

Grehžineeka weeniga zerriba.

1.

Lai gan es esnu grehžigs
 Mans Jesus tal irr spēhžigs;
 Kas zilweks peedšummis
 No grehžeem man atraisihťs,
 Man šchihťtu firđi taišihťs,
 Tad wairs ne buhšču pasuddis!

2.

Winsch tadeht ween atnahžis
 Starp Zubdeem dšihwoht fahžis
 Tai fillē Betsemē,
 Winsch ne ween Israēku;
 Bet wissus, — agri, wehlu —
 Kas pee ta šteidsahs isahrste.

3.

Tadeht tam fawu firđi —
 Ko nilnee grehťi tirdi —
 Ar preeku nodohšču!
 Winsch sūn ká to isťrahdaht,
 Un ká to buhs apgadahať,
 „Zaur Winna šchihťis es palisšču!!

—n—

Sirds zellees, no Jesus meeru smellees.

Met. Ar. Jerusaleme, mohdees.

Behdu = dwehšelite, mohdees,
 Gelsch Tawa Jesus rohkahn dohdees,
 Kā behrns pee mahtes firšuinās;
 Winsch dšird tawas nahwes-gaudas,
 Un fanemm tawas fahpju-raudas
 Gelsch fawas mihkas firšuinās;
 No Winna dšihwib' šell,
 Un firđ' us angšču zell
 Us Tehwa nammu;
 Al, Jesus Tu,
 Ar meeribu
 Apdšhwo wahju firšuinu.

Grot.

B r i b w d r i t t e h t .

No juhrmass-gubernements augstas waldiššanas pusses: Oberlehrer G. Bläse, Censor. Jalgawā, tai 25. Merzt 1858.
 No. 55.

Uwischu

Missiones

Nr. 7.

peeliffums.

Sinnas.

1858.

XVII. Par Deewa walstibu paganu starpā.

5. Tahs fallas leelā kluffā juhrā.

2. Jauna-Selante.

(3).

Ta ilgošana pehz kristigas atsihšanas par brihnumu wairojahs pee scheem paganeem. Kahdureis weens no winnu wirfneekem nahze pee weena jauna zilweka, kas no teem missionareem pamahzihts pehz ne zil ilga laika bij kristijams. Nis firsnigas ilgošanas, ka warroht sawas dwehseles pestishanu dabuht, tas wirfneeks ne warrejis wis gulleht un nu rihta agrumā pee ta jaunekta nahzis, winsch tam fazzija: stahsti man ko tu effi mahzijeas par Deewu; man to waijaga. Kad nu tas jaunelis no eefahkuma leedsahs, ka pats wehl ne sinnoht ko ihsti skaidri, tad winsch jo wairak tam usstahje un meerā ne litte, teekams tas jaunelis bij atbildejis, zil pats sinnaja, us winna waijafchanahm. Tas pats wirfneeks, kas zittahrt sawam kalpam bij fazzijis: „man stipri eegribbahs pehz zilweka zeppecha; eij, nokauj man kahdu wehrgi!“ — tas pats taggad fazzija: „Kaut es warretu weenu missionari dabuht! es grihbetu kaufchanas un karru wissai atstahst un ar manneem laudim tam dshwam Deewam kalpoht!“ — Ne retti notifke, ka laudis, kas karrā bij fanemti, pee teem missionareem dabuja Kristu to Pestitaju atsiht, un kad winni bij atlaisti un pee saweem draugeem un raddeem aisgahjuschi, tad schee tohs ar labbu prahtu par floskneekem peenehme. Kad tad wehlat paschi tee missionari turp nonahze un teem laudim eefahze par Kristu fluddinahst; tad winni daudstahri no teem dabuja dshdeht fchohs wahrdus: „Wissu to mehš jaw labbi sinnam, stahsteet mums wehl tahkal par schahm leetahm!“ —

Wehl zits labbums, kas no ta laika Jaun-Selandeeschōs zehlehs un dauds ko palihdseja to wezzu grehku buhshanu isnihzinahst, bij schis, ka par wissu fallu to liffumu ezehle, ka ne weenam wihram ne effoht brihw wairak kā weenu feewu nemt. Ar to wissas kildas un kaufchanas pa mahjahm sudde un tapat arri atstahje to negantu eeraddumu, ka mahtes sawus paschus behrnus apkahwe. Kari un zilweku kaufchana un ehshana pawissam irr atmesti. Kahds missionars 1840 g. raksta: „Pateesi, kas irr redsejis, kā tē Jaun-Selantē preekschlaikā bij, un kas taggad to dabbu redseht, tas deefgan ne warretu isbrihnotees, kā wissas leetas pee mums pahrwehrtuschees. Gepreekschā stipras apzeetinaschanas un aisflehsamas durwis waijadseja, taggad muhsu durwis deen' un nakt stahw walkā. Gepreekschā zilwekus preeksch muhsu azzim apkahwe, kuggus islaupija, mums pascheem un ifkatram reisneekam breefmas un mohlas draudeja; taggad arri fweeschneeki kautkurrā weetā drohschi warr apmestees. Gepreekschā redsejam pee winneem beskaunigus dantschus un wissadas negantibas, taggad wissōs zee mōs redsamas kristigas basnizas, Kristus draudse preezigi augumā eet, basnizas un flosklas beeschi un pa lahrtam tohp apmekletas.“

Ka tahdi fwehtigi augli wissur Jaun-Selandeeschōs parahdijahs, pee tam pascha Jaun-Selandeeschu mundrs un us mahzishanohs dedsigs prahts, bet wissuwairak Deewa fwehti raksti dauds ko peepalihdsejis, ko ar laiku Jaun-Selandeescheem apgahdaja. Tifko missionareem isdewahs winnu walodu labbi eemahzitees un walodas liffumus un wahrdugrahmatas isgudroht un farakstihst, winni arri nehmahs Bihbeli pahrtulkoht, dseefmu grahamatu, katkismi un pahrtaru grahamatu apgahdaht. Jaun-Selandeescheem leels preeks bij pee schahm

grahmatahm; wissu sawu padohmu labpraht par tahdu grahmatu atdewe; kahds wirsneeks triju neddeku zellu bij staigajis, ka tikkai jaunu testamenti warretu dabhuht; zits attal to paschu luhgdams rakstija: „dohd man plinti, ka es ar to to taunu garru warru noschaut!“ Wissi, wezzi un jauni, gribbeja mahzitees lassihht un rakstihht, wissi eepirkaht rakstamas tabyeles, stiptes, tinti un spalwas. Ka jo labbi wisseem warretu lihdsieht missionari likke ihpaschu druffas = maschini atwest. 3 Janw. 1835 to Jaun-Selantê pahrwedde un teescham nekad wehl kahdu leelu augstu kungu ar tahdu gohdu un preeku fanehme, ka scho maschini. Jaun-Selandeeschi kad dabhuja dsirdeht, ka ta Ta-Pu-ka pu-ka — ta winni to maschini nosauze, effoht pahrwesta, un preeka danzoja un flaugaja pee juhrmallas. Weens drufferis, kas bij lihds nahzis, par to raksta: „Dikko mehš pee krasa peelaidam, Jaun-Selandeeschi ka ar weenu mutti eesauzajs: Kapri Mihannoë t. i. sohti teizams, labš missionaris! un sawas rohkas sweiznadami prett mums issteepe; un kad nu missionaris Williams winneem fazzija, ka es effoht tas wihrs, kas nahzis winneem grahmatas drikkeht, tad winni no preeka ne sinnaja ko darriht. Tuhlin wajjadseja to maschini ispalkeht un winneem rahdiht, ka ilklatru leetu bruhkejoht.“ Kad nu pehz grahmatas bij dabhujamas, tad no mallu mallahm speedahs pehz tahm un ar preeku zits no tahlenes leelu nasti kartuplu peeneffe, ka tikkai grahmatu warretu mantohht. Missionari winnus pasflubbinaja, ka paschi us winneem grahmatas laidoht ka mahzitohs sawas firds-dohmas paschi fanemt un skaidri isteikt, un ja mums te buhtu wairal ruhmes, tad gan labpraht weenu ohtru no schahm grahmatahm wehletohs preekscha zelt, ka paschi warretu redseht, zifchi tauta par ihju laiku Deewa atsihschana un tizjiba irr nehmupees.

Gr.

(Duplikam beigums.)

Daniels Andiappens.

Lai arri to Indias kauschu nesinnaschana un firds-apzeestinaschana leela, — Kristus miblestiba wehl irr leelata par tahm, un stahstischu jums nu beidoht, ko schi miblestiba tur pee weenas dwehseles darrijusi, tapat ka winna tur jau daschu labbu dwehfeli no pasuschanas bedres isglahbusi.

Andiappens, jauns buhdams, bija no augstakas kahrtas; kad no skohlas isgahje, tam elkadeewam Schiwa padewahs. Leels pa-audsis usnehme dahrsneeka aimmatu, un 20 gaddus-pee weena baggata kunga Madrasas pilshata par wisseem winna leeleem dahrseem usraudsija. Winsch apnehme seewu no tahs paschas paganu kahrtas un peedsihwoja ar winnas 3 behrnus, un buhtu winnam tobrihd jau ta weena leeta bijusi, ko wajjaga, prohti Kristus atsihschana un tizjiba, tad jau nekas ne kaitetu. Bel no tahs weenas leetas jau winnam bij ta ka masa dsirskielite firdi eekrittusi eekscha. Winna kunga nammâ fanahje daschkahrt missionari, un no winnu dseesmahm, ko dseedaja, un ne winnu runnahm weena ohtra winnam bij firdi krittusi un firdi eesildijusi un daudfrei wihrs, pukkes usraudsidams un usseedams staigaja ar to pateefigu Deewa kalpu, missionari Athenius pa dahrsu, no Deewa leetahm runnadams. Ne buhtu Athenius us winnu fazzijis: „kas Jesum gribb paklat eet, tam wajjaga wiffas zittas leetas atstahht“ — winsch jau toreij buhtu gahjis, kur Deewa Gars bij wehstijis. Bet seewas luhgschana, uu winna wezza paganu skohlmeistersa pamahzischana — tahs wehl atbaidija.

Ta Andiappens daschu labbu gaddu gahje, patš ne sinnadams ko darriht, itt ka no weenas puffes us ohtru schaubihts. Bet Deews rahdija, us kurren puffi greeftees. Weenu deenu winsch stahweja us augsteem stalascheem, ko dahrsâ kungs bij lizzis us-taišihht pee jauna dahrsa namma, tad us rei winnam kahja slihdeja no dehtas noht, un fritte puse mirris semme. Breesmigu sadausitu eeneffe frankenuhje eekscha, un ne dohmaja wairs ka buhs dsihwotajs. Ilgu laiku tur gulleja leelas fahpes, bet kamehr ta meesa wahрге behdu-nakti, dwehfeli uslezze tas gaischums, tas aufellis no angstibas, Jesus atspihdeja winna firdi ar sawu meeru un debbesu preeku, un wahrgulihht sohlijahs Jesum arri wiffai padohtees, dsihwojoht un mirsoht. Tas kungs winnu pazehle attal no nahwes gultas un wessels isnahzis ahra, Andiappens liffahs kristitees, un luhdsahs, lai leel winnam to wahrdu Danijelu. Ta bij winnam swehta deenina, leelas Deewa schehlastibas pilna, til gaischa, ka spihdeja tai deena ta debbesu faulite, winna firds preezajahs Deewa spohschuma, — no paganu neganta tukfnescha winsch bij isgahjis, Kristus jauka dahr-

finâ gahjis eefschâ. Winna mihlâ pa-ehnâ winsch nu fehdeja. Deewa pukkites jauka smarfscha winnam nahze pretti, Kristus taisnibas augfti winna kohpſchanai uswehleti, no Kristus dſihwibas amofſcha nu papilnam warreja atdſertees.

Bet jau arri pee gaischas debbes rahdijahs tumſchi behdu padebbefchi. Winna feewa, ko no firds bij mihlejis, Danijelam nu palikke par niknu cenaidneezi. Winna to kaunu ne gribbeja panest ko wihrs ſawai wezzai paganu kahrtai darrijis; breeſmigâ lahdeſchanâ nolahdeja to deenu, kad ar winnu lau-libâ gahjuſi, trakkâ firds-niknumâ paehme ſmiltis un ſuhdus rohkâs, un pilnahm rohkahm mette gaisâ, lai ieputtina winsch un wiſs winna wahrds. Tad ſauze behrnus kohpâ, un behgſchus ar teem behdſe no Danijela namma ahra. Kad to walfkaru weens patſ gabje gulleht, tad firds winnam gribbeja ſaluhſt no leelahm ſahpehm. Bet tas bija Deewa pahrbauდიſchanas jeplis; winsch bij dauds pamettis, bet dauds wairak atraddis — ſawu Beſtitaju, — us to winsch uſſkattijahs nopuhdamees, un tas bij un palikke winna firds-drohschums un winna firds - lihgmiba. Wiſſi laudis, ir wiſſi pagani, kaſ ar winnu weenu darbu ſtrahdaja, redſeja Dani-jela pazeetigu prahtu un kluffu garru un ne warreja deesgan iſebrihnotees; daudsreis winsch rakſtija ſa-wai ſeewai, lai greeſchahs atpakkat pee winna. „Atmetti Kriſtu,“ tâ ſchi atbildeja, „un es greeſſchohs pee tewis un tawas kahjas dauds tuhſtſofſch-kahrt aplampſchu. — „Ne muhscham!“ Danijels atrakſtija atpakkat. Es tewi mihleju no wiſſas firds, peeminni to deenu, kad dahrsâ es nokrittü no ſtalascheem. Tu, mihla ſeewina, ſtaigaji pa dahrsu, darbu ſtrahdadama, tewi preeka un mihleſſibas pilns es uſſkattiju, un ar to paſchu mannai kahjai wihlahs, — es tewi mihleju un mihleſchu lihds kappa mallai — bet ſawu Beſtitaju es mihleju wairak.

Trihs gaddus Danijels tâ ſtaigaja leelâs behdâs, tad atkal Deewa gaischuminsch preezinaja winna zekus. Tam miſſionarim, kaſ winnu bij kriſtijis, gaddijahs us Madraſu no-eet, un no Danijela pazeetigas behdu iſzeeschanas un paſtahwigas tizzi-bas dſirredams, iſtaijija winsch to zaur augſtakas walდიſchanas ſpehku, ka tee behrni tilke mahtei no-nemti un tehnam atdohti, un Danijela preeks bija leels, kad tohs warreja liſt kriſtigu laufchu ſkohlâ. Gan winna paſcha, gan mahtes raddi gribbeja

leeht — bet winsch paklauſija Deewam wairak ne lâ zilwekem, un patſ to jo leelu preeku wehl redſeja, ka pehz kahdeem gaddeem wiſſi trihs eefſch Kriſtus Jeſus nahwes tilke kriſtiti; ſawu wezzaku meitu drihs peewedde pateefſigam kriſtigam zilwekam par ſeewu.

Bet winnam paſcham wehl kritte leelaks Deewa darbs. Sawu dahrsâ ammatu jau ſentü bij atſtah-jis; tad miſſionaris winnam praſſija, woi ne grib-boht nu tahs jaunâs Kriſtus dwehſelites kohpt, ar Deewa dſihwibas uhdeneem apleet un par Deewa taisnibas kohkeem audſinaht. No wiſſas firds winsch tahdu darbu usnehme, un palikke par behtru ſkohlmeiſteru, tur eedams, kur miſſionari ſuhtija, ir jaunâs dwehſeles kriſtigu laufchu widdü tizibâ ſtiprinadams, ir zittas wehl no paganeem pee Deewa walſtibas peefaukdams klaht. Winsch ne bija man ſullainis, tâ rakſtija miſſionaris no winna, bet mans darba beedris, mans draugs, mans brah-lis. Kaſ no wezza Zakarijaſa rakſtihts, tas arri-dſan no winna irr ſakkams: „winsch bija taiſns preeſch Deewu, nenofeedſigi ſtaigadams eefſch wiſſeem Deewa bauſleem un ta Kunga liſkumeem.“ Kaſ winnu uſſkattija, ka winsch ar firmeem mat-teem, bet ſawu balſi preezigi pazehlis un gaischahm azzim ſihmedams dauds jaunu behrnu widdü fehdeja un mahzija, tas — tâ lâ tas apuſtulis rahda — at-ſegtä waigâ dohmaja ta Kunga ſpohſchumu lâ ſpee-geli ſkattiht. „U, kaut mums wairak tahdu wihrü Indijas ſemmâ buhtu bijuſchi!“ —

Nu irr diwi gaddi, tad ſahze Danijels wahrgt. Jau gauſchi wahjſch wehl gabje ſawu ſeewu apluh-toht, un redſi — tas Kungs winna karſtas firds-luhgſchanas bij paklauſijis un eedewe ſeewai ar win-nu atpakkat greeſtees us wihra nammu, un winnu kohpt lihds pehdigai ſtundinai. Tas jau bij win-nam weens Deewa ſchehlaſtibas kihls, ka arri win-na ſeewas dwehſele wehl buhſchoht tiſt atgreeſta us teem meera-zelkeem, ko patſ bij atraddis, un ka muhſchigi ar winnu tiſs ſaweenohts tanais Deewa dſihwohtos. Tahda bij arriſan winna pehdiga luhgſchana, kad ſawu garru nodewe tehwu rohkâs. Winsch jau launuma ne warreja bihtees, kad nu arri nahwes ehnas eeleiâ bij jaſtaiga; — jo Jeſus, kaſ winnus bij atgreeſis, ko winsch mihleja, kam uſtizzeja lihds pat gallam, bijis pee winna, Jeſus kohls un ſiſle winnu eepreezinaja — eefſch Jeſus ſawa Beſtitaja giſmi winsch tilke pahrwertihts no

spohschuma us spohschumu — Jesus fawa Kunga muhschigâ debbesu nammâ winnam bij palikt weenu-mehr. „Preeks, preeks,“ — tas bija winna pehdigais wahrds, kad no schihs wahrgu-semmes pahrgahje debbes mahjâs. Bet leels behrnu pulks, ko bij mahjijis, un kas winnu mihleja kâ tehwu, stahweja raudadami ap winna gultu, arri missionaris ar fawu seewu, turpatt arridsan winna pascha seewa nu salauستا un fagrausta, fawu wezzu firds-zeetibu eedohmadama. Bet tas, kas tohp fehts, ne tohp darrihts dshws, ja tas ne mirst. Danijela mirschana bij seewai par dshwibas graudinu. Taggad winna arri jau fawus zekus lohka preeksch ta Kunga, kam wiffi zekli lohzi fees kas irr debbesis, un semmes wirsû un appaksch semmes, un teescham, Danijelam nu buhs preeks ar teem debbesu-engeleem, redsedams, ka arri winna atgreesufees no faweem grehkeem!

Bet tu, lassitajs mihlais, kas tu schohs stahstus effi lassijis, — ne nometti tohs, kâ jau zittas pasfaules pasaklas, — stahwi jel kluffi weenu azzumirkli! Lai tu buhtu bijis, kas buhdams. Woi tu arridsan eeksch Kristus jauns raddijums effi tappis, tã kã Danijels Andiappens? Woi tu arri par faweem grehkeem effi noschelojees un noraudajees tã kã winsch? — woi tu arridsan to Kungu Jesu Kristu tizzibã effi fagrahbis, ka tu tiffle fagrahbts no Wianna? woi tad arridsan behdu-karstumã effi ustizzigs bijis — tã kã schis pateefigs Jesus mahzektis? Woi tu arridsan sweschineeks nu peedsihwotajs effi wirs semmes, sinnodams ka tew irr tehwa namâ debbesis? Nu tad labbi — tad tawa firds — tawa azs arri us debbesim ween buhs zillatas — un arri tu warrefi pahreet, kã Danijels Andioppens — pat pehdigã gallã wehl isfaukdams „preeks, preeks!“ — J. S—g.

Matt. 13, 47.

Wehl ta debbesu-walstiba irr lihdsa kahdam tihklam jubra eemestam, kas wiffadas swis fawille.

Wahzsemme, ne tahl' no Osnabrikes pilfata, kahdãs mahjãs sehns, 17—18 gaddu wezs, pee faimineeka deeneja; tas bija ihstis palaidneeks un Deewu un Deewa wahrdu ne sinnaja; lahdeht un bahrtees, nerroht un spihdeht bija winna preeks,

un faimneeka sirgeem ne bij til dauds spalwas mugurã, zil jau willam bij nowehletas. Gan faimineeks to fenn buhtu labpraht atlaidis, bet bija nelaika brahka dehls, tam par audsekti nodohts. Wiffas faimineeka mahzibas un pahrmahzichanas scho zeetu firdi ne pahrspehje, — bet Deews to ne pamette wella rohkã. — Saimineeka labbakais sirgs bij klibs palizzis, — tapehz faimineeks sehnu aisfuhtija us pilfatu pehz sirgu-daktera. Zekã tas reds dauds lauschu leeem barreem us pilfatu steigdamees, tee lohpa eedami un braukdami jaukas mihligas dseefmas dseedaja, pilfatã ar wiffeem pulksteneem swannija. „Kas tad schodeen pilfatã par ballehm?“ — prassa sehns. „Paganu-missiones swehtki“ — tam atbild. No missiones nu gan ne kad ne bija ko dsirdejis, bet gan no paganeem; jo weens no faimineeka kalpeem, pilfatã bijis un pahrnahjis, tam bija stahstijis, ka par naudu tur sweschus swehrus redsejis, un paganus, melnus un farkan-bruhnus zilwekus, pufs-plikkus, sprohgaineem matteem kã willa, balteem sohbeem un azzim, kas ehde jehlu galku, un tã jo pr. — Nu sehns mudri pee Daktera, un tad lihds ar teem zitteem us — bafnizu. Tur nonahjis dsird jauku ehrgetu skannu un lauschu swehtas dseefmas; un sehnam jau firds fahl kust. Kad wifs palikke kluff, tad jau dohmaja, nu dabbuschoht paganus, melnus zilwekus, redseht, — bet isnahje balts wihrs, til melneem garreem swahrkeem apgehrbts, — tas bija mahzitajs Weibzans, tas us spreddika-krehsla uslahpis, spehzigus Deewa wahrdu runnaja, flud-dinadams Deewa leelus darbus, ko pee paganeem strahdajis, tohs no tumfibas un wella kalposchanas pestidams un tohs peewilkdams pee tahs walstibas fawa mihka dehla. Sehns trihzedams fawã firdi atradde wiffu to paganu tumfibu un blehdibu, pahrtuhjis atsinne fawu grehtu un melleja no ta laika Deewa schehlastibu zaur Jesu Kristu. Atjaumohts zilweks winsch pahrnahje mahjãs, un palikke deewabihjigs, mihligs Deewa-behrns. — Dhtrã gaddã pehz tam, kad atkal paganu Missiones-swehtki usgahje, faimineeks ar wiffu fawu faimi us pilfatu brauze, un ir winsch ar fawejeem dauds swehtibas mahjãs pahrneffis. — y—

Brühw druckert.